

ВОЖЫК

ЧАСОПІС САТЫРЫ І ГУМАРУ

№ 1 (студзень)

2012

— Якая прыгажосць!

Малюнак Сяргея ВОЛКАВА.

КАПЕРФІЛЬД АДПАЧЫВАЕ
Фокусы па-беларуску

«БЕЛЫЯ РОСЫ-2»
Працяг будзе...

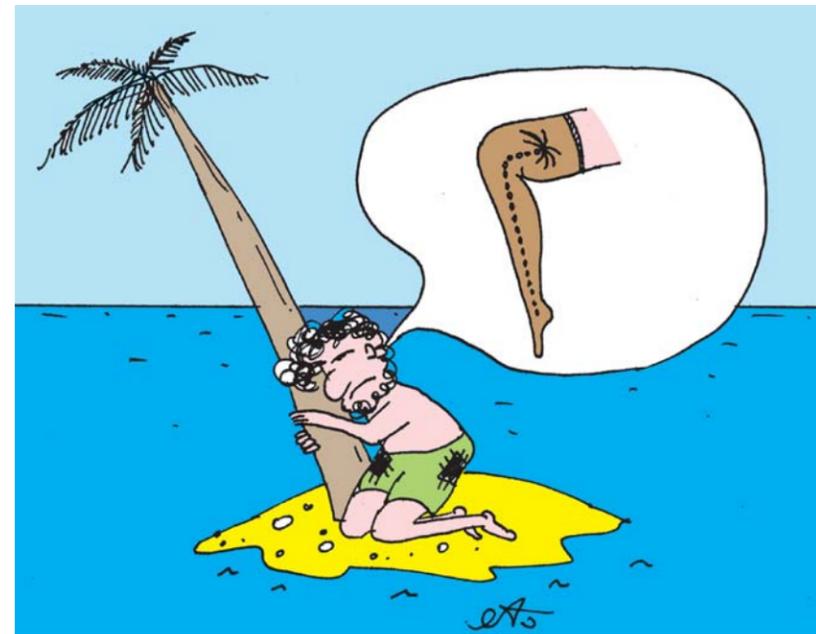
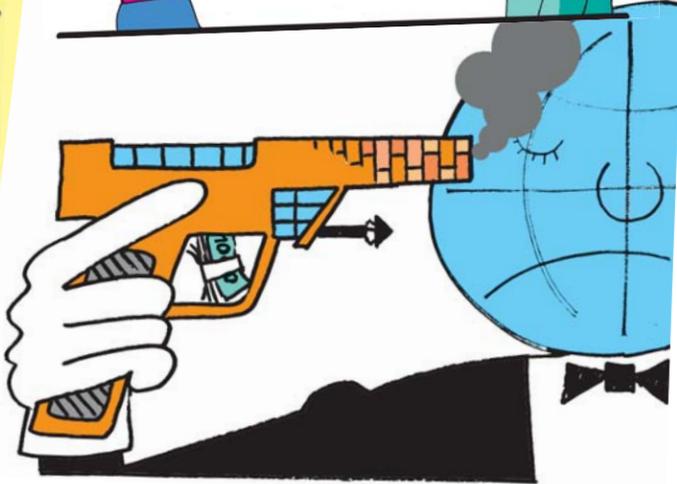
НА ДАЛЁКІХ АСТРАВАХ
З «Вожыкам» на Гаіці!

ПОГЛЯД НА ПЛАГЯТ
Інтэрнэт прапануе...

+ **Каляндар на 2012 год**
+ **Комікс-закладкі**
+ **Конкурс «Вясёлы аб'екты»**

Хитувальні
саркастичні
Александра
Аршакевича

↑ Алег ПАПОЎ
↖ Уладзімір ЧУГЛАЗАЎ
← Аляксандр БУЛАЙ
↓ Пятро КОЗІЧ

Аляксандр ПЯТРОЎ →
Андрэй ПУЧКАНЕЎ ↓

ІГОЛКА ТЭРАПІЯ

Яблыневая анамаліі

Магілёўская вобласць. Незвычайную прыродную аномалію выявілі летась адказныя работнікі Бабруйскага райспажывтаварыства. Паводле іх назіранняў, мясцовыя яблыні пачынаюць цвісці ў жніўні, а пладаносіць – у лістападзе. Таму аб'явы пра закупку яблыкаў у насельніцтва таварыства пачало даваць якраз напярэдадні снежня.

Але паколькі пра такую прыродную аномалію і почуту не было, людзі на аб'яву не адгукнуліся. Паводле іх назіранняў, яблыні ў гэты час спачываюць, а яблыкі даўно здадзены...

Каперфільд адпачывае

Мінская вобласць. Дзіўныя здарэнні адбываліся ў мінулым годзе на сельгаспрадпрыемствах Салігорскага раёна. Там невядома адкуль то з'яўляліся, то знікалі розныя жывёлы. У ААТ «Салігорскі райаграсэрвіс», напрыклад, спачатку замукалі 130 цялушак і бычкоў, а праз колькі часу – прапалі 227 свіней і 11 цялушак. Выклікалі нават экстрасэнсаў – ніякага выніку!

І толькі калі геапатагеннай зонай зацікавіліся супрацоўнікі Камітэта дзяржкантролю па Мінскай вобласці, дзіўныя здарэнні скончыліся. Пачаліся праверкі. І – з'явіліся дзіўныя факты. Толькі за тыдзень у ААТ «Бальшавік-Агра» прыпіска валавой прывагі «заважыла» на 864 тоны. Аказваецца, некалькі росчыркаў начальніцкіх шарыкавых ручак – і ўзнікае цэлы свінакомплекс: 8 тысяч 640 свіней (калі за ўзор узяць «сярэдняю» свінку вагою 100 кг)!

Не ведаем, ці зацікавіўся гэтым фактам сусветна вядомы Каперфільд, але праваахоўныя органы – дакладна.

Як кінець куруць?

Віцебская вобласць. Кожны чалавек кідае курыць, як можа. Адны чытаюць спецыяльныя кнігі, другія – смокчучы лёдзянцы ці лушчаць семкі. А вось грамадзянін Н. вырашыў кінець курыць проста так. І – літаральна. У выніку полацкія кантралёры і мясцовыя пагранічнікі на чыгуначнай станцыі Бігосава знайшлі ў паўвагонах з вугалем... 134 каробкі цыгарэт «Прэм'ер».

Усё ж амаль 180 мільёнаў рублёў (на такую суму пацягнула пакінутая знаходка) – занадта дарагая цана, каб пазбавіцца ад шкоднай звычкі. Хіба толькі яна звязана з іншай, кантрабанднай залежнасцю?

Бэндэр і не марыў...

Гродна. Славуты камбінатар Бэндэр марыў пра мільён рублёў. Гродзенскі прадпрымальнік, дырэктар ТДА «Сеантакс» марыў больш капітальна – пра мільярд. Таму займаўся бізнесам, прадаваў патрыманыя іншамаркі. Праўда, меліся сякія-такія «нюансы»: выручка альбо апырхнула часткова, альбо ўвогуле ўтойвалася. Усяго за чатыры гады такіх аўтакамбінацый было збыта больш за 600 машын.

Такі жаданы мільярд (і не адзін, а цэлых сем мільярдаў няўлічанага даходу) беларускіх рублёў, лічы, ляжаў у руках бізнесмена. А неўзабаве на гэтых руках кляцнулі наручнікі... Мара каштавала трох гадоў турмы.

«Дойныя» масты

Магілёўская вобласць. Ці не кожная вясковая гаспадыня ведае, як падаіць карову. А вось як «падаіць» мост, наўрад ці ведае нават гаспадар... Сапраўды, тут свая «навука», якой выдатна валодаюць у асобных бабруйскіх будаўнічых арганізацыях.

Летась ДРБУ № 6 падчас будаўніцтва аднаго моста праз раку Сож завысіла фактычны кошт аб'екта больш чым на 18 мільёнаў рублёў. А іх калегі – мостабудаўнічае ўпраўленне № 4 – падчас рэканструкцыі другога моста праз Сож завысіла аб'ём будаўніча-мантажных работ на 74 мільёны рублёў.

Такому «надою», несумненна, пазайздросціць кожная вясковая кабетка. Толькі вось «будаўнічыя даяры» хоць і лічылі, ды не ўлічылі, што нават мост можа ўзбрыкнуць!

Па матэрыялах прэс-цэнтра Камітэта дзяржаўнага кантролю, а таксама інфармацыі Міністэрства ўнутраных спраў.

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Малюнак Аляксандра БУЛАЯ.

Даражэнькі Вожык! Быў я нядаўна ў Мінску, у госці да дзетак сваіх прыязджаў. Пачаставалі мяне як мае быць, потым горад павялі паказаваць. Што тут скажаш: прыгожа ў вас у сталіцы. Дык вось, ішоў я, па баках разглядаўся — і ўбачыў адзін цікавы плакат. (Мне потым дачка патлумачыла, што ён білбордам называецца. Надзвычайная нейкая штука, відаць: для яго нават нашага беларускага слова не знайшлося.) На ім — дзяўчына ў замежным нацыянальным убранны, а побач надпіс: «Примерьте высокий австрийский сервис. Приорбанк». І — крыху ніжэй, меншымі літарамі: «Для компаний с оборотом от 5 млн. евро в год». На дзяўчыне той «лица нет». Прычым літаральна: замест твару — белая пляма. Маўляў, хочаш — прымярай. Ды толькі адна закавыка: плакат той месціцца высока-ока на слупе і прымераць свой твар наўрад ці каму (нават дырэктару кампаніі з 5-цімільённым абаротам) удасца...

Я, хоць і вясковы чалавек, а разумею, што банк прапаноўвае «примерить высокий австрийский сервис» не літаральна. Але запрашэнне атрымліваецца нейкае двухсэнсоўнае, дальбог. Відаць, калі ты нешта прапаноўваеш, трэба быць, як кажуць, бліжэй да чалавека. І літаральна, і ўскосна. Ці не так?..

Васіль ЖУК,
г. Баранавічы.

Братка Вожык! Як ты думаеш, ці лёгка ў якой-небудзь цёплай краіне купіць капялюш? Вядома, няцяжка: попыт на галаўныя ўборы, што засцерагаюць ад пякучых сонечных промняў, мясцовыя гандляры задавальняюць спаўна. Але калі ты думаеш, што ў нашай не вельмі цёплай краіне гэтак жа лёгка купіць валёнкі, то памыляешся. Дзіцячых і жаночых валёнкаў — на любы густ, а вось мужчынскіх — днём з агнём не знойдзеш. Колькі я ні шукаў іх яшчэ з лета па сталічных ЦУМах-ГУМах — усё марна.

Давялося ехаць у Смілавічы на валюшна-лямцавую фабрыку. І што ты думаеш — ухапіў апошнюю пару! Нават прадаўшчыца не змагла мне ўцямна патлумачыць гэты асаблівы валёначны «мужчынскі» дэфіцыт.

Дарэчы, адшукаць прыезджаму чалавеку ў пасёлку гэту фабрыку таксама нялёгка. Балазе, што мясцовы люд ахвотна падказвае. Але, думаю, і сама фабрыка, улічваючы сённяшні значны попыт на сваю прадукцыю, магла б паставіць пару ўказальнікаў. Хапіла б аднаго лаканічнага слова — валёнкі. А яшчэ — зрабіць працу фірменнага магазіна больш зручнай для пакупніка. Не кожны чалавек, які працуе, можа дабрацца ў будны дзень у Смілавічы да пяці гадзін дня. Як, дарэчы, і ў адзіны выхадны (у суботу) — да трох гадзін. Можа, зрабіць хача б наадварот? І яшчэ адна «калючка»: у фірменным магазіне... няма тэлефона!..

Словам, толькі вельмі настойлівы чалавек зможа набыць на Смілавіцкай валюшна-лямцавай фабрыцы валёнкі. Часам нават здаецца, што вытворца ў гэтым не вельмі зацікаўлены...

Вера ШУЛЬГА,
Мінскі раён.

Дарогі дружа Вожык! У нашым раёне ўсе людзі як людзі, на цягніках ездзяць, а мы сядзім, нібы ад свету адрэзаныя. Чыгунка ад нашай вёскі — усяго ў двух кіламетрах, а нам, каб сесці на цягнік, даводзіцца на станцыю Відзібор за сем кіламетраў цягнуцца. Катормы год просім кіраўніцтва Беларускай чыгункі адкрыць прыпыначны пункт, але, акрамя тузіна адпісак, нічога не атрымалі. Няўжо сапраўды ніяк нельга абсталяваць у нас платформу і перон? Памажы, калючы сябра, пашкадуй нашых старых і малых, якія вымушаны з году ў год біць ногі, каб сесці на цягнік.

Міхаіл ТРУШКО,
Сталінскі раён, в. Асавая.

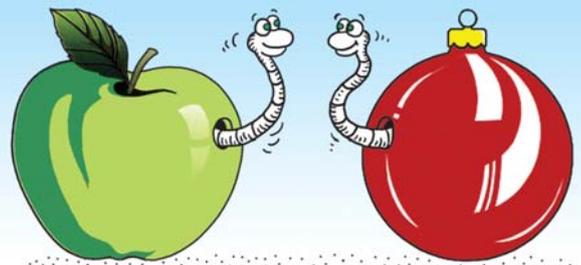

Малюнак Алега ПАПОВА.

- Так-так... Што робім?
- Машыну адкопваю...
- Сваю ці чужую?
- Адкапаю — убачу.

Малюнак Паўла ГАРАДЦОВА.

Малюнак Андрэя СКРЫННІКА.

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Стрэмляныя Вераб'і

Міні-фельетон

У наш час запатрабаваны адукаваныя людзі. Таму ўсе вучацца — хто на дзённым аддзяленні, хто на завочным.

«Верабей — гэта салавей, які скончыў кансерваторыю завочна», — так адвеку дражняць «завочнікаў». І ў нечым маюць рацыю. Купля рознага кшталту навуковых работ — справа хоць і непахвальная, але, на жаль, прывычная. (Як, дарэчы, і для студэнтаў стацыянара.) У аматараў праславаўтай «халявы» заўсёды быў на іх попыт. І заўсёды нараджаў пэўную прапанову. Але ніколі гэта прапанова не была такой агрэсіўнай і дакучлівай, як сёння.

«У адказны момант вам няма калі праіграваць! Справаздачы, кантрольныя, курсавыя, дыпламы!» — заклікае вялізны рэкламны плакат на станцыі метро «Акадэмія навук» (уваход з боку БНТУ). Разнастайныя сайты ў інтэрнэце, рэкламныя аб'явы ў газетах, у грамадскім транспарце прапануюць рэфераты, кантрольныя, дыпламы і нават дысертацыі (!).

Расце прапанова. Расце попыт. Расце натоўп невукаў-вераб'ёў усіх формаў навучання. Стрымаць іх можа толькі адсутнасць грошай. Бо на сумленне ці на свядомасць спадзявацца марна.

А можа, стрымаць іх могуць і павінны адпаведныя кантралюючыя органы? «Халяўшчыкі», якія так «вучацца» за дзяржаўны кошт, урэшце атрымаюць дыплом і прыйдуць працаваць у дзяржаўныя ўстановы. (Прыватныя фірмы такіх на працу не бяруць: навошта?) Дык ці не вельмі дарагуя цану плаціць дзяржава за такіх «вераб'ёў»?

Сяргей ЛАПЦЁНАК,
дацэнт.

Як нядаўні студэнт мяркую так: шпаргалкі і плагіят з'явіліся, відаць, адначасова з адкрыццём навучальных устаноў. Памятаю, як на першым курсе мы здавалі рускую журналістыку. Хтосьці прынёс старыя патрыманыя «бомбы». Смяяліся ад душы: іх, маўляў, яшчэ наш выкладчык, калі сам быў студэнтам, пісаў!..

За пяцігадовае студэнцкае жыццё формаў спісвання пабачыў даволі. Хтосьці нахабна браў на іспыты кнігі і канспекты, хтосьці пісаў «бомбы» або «шпоры». А асабліва «прасунутыя» карысталіся навушнікамі (за дзвярыма ў гэты час з падручнікам у руках сядзелі іх сябры). Галоўны ж прынцып, засвоены на экзаменах, быў наступны: калі ўмееш спісваць — спішаш, не ўмееш — лепш не бярэся.

Аднойчы на экзамен па філасофіі я таксама вырашыў ісці са шпаргалкамі. За кніжкі нават не сяду. Але калі ў ноч перад іспытам пабачыў тыя «бомбы» — таўшчэзныя кіпы лі-

Як патлумачылі ў **Галоўным упраўленні вучэбнай і навукова-метадычнай працы БДУ**, праблема спісванняў сапраўды не новая. Аднак большасць выкладчыкаў гэтай навучальнай установы пастаянна «тэсціруюць» навуковыя працы студэнтаў на наяўнасць плагіяту. Многія карыстаюцца камп'ютарнымі праграмамі кшталту «Антыплагіят». Калі ўжывалася спісванне, знайсці першакрыніцу ў такой працы гора-студэнта не так і цяжка. Іншая справа, што рабіць з такім студэнтам?

Як раскажаў **намеснік начальніка Галоўнага ўпраўлення вучэбнай і навукова-метадычнай працы Аляксандр Крацукі**, выпадкі спісвання засведчаны нават на адным з конкурсаў эсэ:

— Замежным студэнтам трэба было напісаць эсэ пра Беларусь. Дык яны ўмудраліся прадстаўляць часам да драбніц перапісаныя з інтэрнэта думкі і — цэлыя працы (прычым з тымі ж памылкамі). Праўда, прыемна ўразіў той факт, што творы пра сваю «геаграфічную» радзіму замежныя студэнты пісалі нават у верхах.

стоў фармату А 4, дык цвёрда вырашыў, што лепш не ісці наогул. Давялося ўсю ноч чытаць падручнікі па філасофіі. І хоць атрымаў тады сямёрку, радасці маёй не было межэй — кроўная, справядлівая, заслужаная!

Увогуле профільныя прадметы ў нас амаль не спісвалі. Як гэта: будучы журналіст і не будзе ведаць, у якой краіне з'явілася першая газета?! А вось рознага кшталту «экалогіі» і «аховы працы», дзе патрабавалася ведаць дакладнае азначэнне, напрыклад, тэрміна «гарэнне», даваліся ў знакі! Я і даслоў не разумею, навошта катаваць студэнта-музыканта «экалогіяй», а дзяўчатак-філолагаў — «вышэйшай матэматыкай»?

Ратуе, відаць, адно. Усе выкладчыкі некалі таксама былі студэнтамі, самі ведаюць, чаму і калі студэнты пачынаюць спісваць. І тут хочацца кінуць каменьчык у агарод настаўнікаў. Трэба імкнуцца выкладаць свой прадмет цікава, каб яго *хацелася вучыць*, а не заказваць рэферат у нейкай «шарашкайнай канторы». Выкладчык павінен данесці прадмет даступна, а студэнт — засвоіць яго. Тады ва ўсіх сумленне будзе чыстым. Бо наўрад ці мы з вамі пагодзімся на аперацыю, калі даведаемся, што хірург падчас аперацыі будзе зазіраць у шпаргалку.

Ілья ЛАПАТО, журналіст.

— У тым, што студэнты спісваюць, ёсць пэўная віна і выкладчыкаў, — лічыць **кандыдат філалагічных навук, дацэнт кафедры літаратурна-мастацкай крытыкі Інстытута журналістыкі БДУ Аксана Бязлепкіна**. — Існуюць дзве асноўныя перадумовы. Па-першае, калі выкладчык не кантралюе змест прац (студэнт здаў — выкладчык залічыў), то студэнту куды прасцей нешта недзе пазычыць, чым пісаць самому. Па-другое, калі выкладчык задае «фармальную» (толькі на ўзнаўленне матэрыялу) тэму, то і ўвесь стымул да творчай рэалізацыі ў студэнта губляецца. Але і студэнт, для якога істотна толькі «корочка», зацікаўленасці ў прадмеце ніколі не праявіць... Праўда, калі прыйдзе потым на працу, авалодваць «упушчанымі» ведамі ўсё ж давядзецца.

Сама я правяраю творчыя працы студэнтаў на плагіят наступным чынам. Бяру пэўную фразу або кавалак тэксту, у якім сумняваюся, уводжу ў Гугл і — праз пару хвілін бачу вынік. Бывае, што з усёй працы студэнт спісвае толькі адзін радок. Бывае — нашмат больш...

Заплюшчваючы вочы на спісванне, вядома, не варта. Як варыянт — можна папярэдзіць студэнтаў, што ў выпадку фіксацыі плагіяту будзе прымяняцца сістэма штрафаў. Да прыкладу, за кожную «чужую» думку — мінус адзін бал. Некалькі «незалікаў» — і, глядзіш, студэнт напіша нарэшце *свой* рэферат!..

Андрэй СЛУЦКІ

Шарж Анатоля ГАРМАЗЫ.

Пра тое, што 2 сакавіка 1968 года ў Беларусі нарадзіўся яшчэ адзін таленавіты мастак, ніхто не ведаў. Першымі пра надзвычайныя мастацкія здольнасці сына пачалі здагадвацца бацькі. Бо як толькі маленькі Андрэй змог узяць у рукі аловак, ён пачаў маляваць: на паперы, на сценах, на шпалерах... Маляваў у яслях, у дзіцячым садку, у школе. Затым паехаў у сталіцу і — паступіў у Мінскае мастацкае вучылішча імя А. К. Глебава. Паспяхова скончыўшы яго ў 1986 годзе, стаў дыпламаваным мастаком-афарміцелем.

А праз год пасля гэтага ў Беларусі нарадзіўся яшчэ адзін таленавіты карыкатурыст. І пра гэта даведаліся многія: у газеце «Сельскі час» была надрукавана першая карыкатура Андрэя Слуцкага. Назапасіўшы жыццёвага і творчага вопыту, ён рашыўся нарэшце прынесці свае карыкатуры ў «Вожык». З таго часу яны пастаянна з'яўляюцца на «калючых» старонках. Сяброўства гэтае працягваецца і па сённяшні дзень. Гэтану рады і чытачы, і Андрэй, і «Вожык»!

Малюнкi Алега ГУЦОЛА.

Нядаўна я набыў дачны ўчастак. Каля лесу. Ажно чатыры соткі... Пачаў памалу абжываць яго — пні карчаваць, хмызняк высякаць, зямлю апрацоўваць. А мой сусед тым часам — цагліна за цаглінаю, ужо домік узводзіць. І не абы-які, а двухпавярховы. Пад дах ужо бярэцца, хутка, глядзіш, і наваселле спраўляць будзе. Калі ён паспеў, дзе матэрыялы бярэ? Ды і цэны цяпер ого як кусаюцца!

Зайшоў да яго, пачаў распытваць: падзяліся, маўляў, вопытам...

— А ўсё таму, — не стаў хавацца ён, — што я па жыцці вельмі няўдачлівы... Не шанцуе мне. Дзе б ні ехаў, ні ішоў, толькі і глядзі, каб цагліна на галаву не звалілася. І валяцца. Добра, калі побач... Ну, што мне застаецца? Пакладу ў партфель, прынесу дахаты. За тыдзень з дзясятка набіраецца. У выхадны дзень вязу сюды ды кладу сцяну. Так вось паціху і рухаецца справа...

— Дык тая цагліна можа і на галаву ўпасці...

— О, колькі разоў! От паглядзі, — сусед зняў шапку, і я ўбачыў на яго галаве гузакі, шрамы, невялікія і нават адметныя раны, даўнія і зусім свежыя.

— І на нагу цагліны падалі, — працягваў ён. — Нездарма вунь левая карацейшая за правую. Аднойчы плячо перабіла...

— Сапраўды, нейкі ты няўдачлівы. Але ж, акрамя цэгла, патрэбны і іншыя матэрыялы. Дошкі там, бэлькі, дзверы...

— Гэтаксама! І ўсё таму, што не шанцуе мне... Іду неяк па вуліцы, а мяне

абганяе машына, даверху нагружаная дошкамі. На яме грузавік калыхнуўся — і дошкі абрынуліся на мяне, прысыпалі... А машына хоць бы што, далей паехала. Што мне заставалася? Так-сяк выбраўся з-пад завалу, нагу тады вывіхнуў і вось гэтую рану на галаве, каля вуха,

Васіль ФЕРАНЦ

НЯЎДАЧНІК

Гумарэска

атрымаў. Давялося тыя дошкі прывезці сюды — вось табе і столь, і падлога...

— А дзверы?

— Я ж кажу: не шанцуе мне. Непадалёк ад майго дома ў горадзе таксама вядзецца будоўля. Кранам падымалі дзверы на паверх, адны і ўпалі. Ледзь

Малюнак Алега ПАПОВА.

Малюнак Пятра КОЗІЧА.

Малюнак Алега ГУЦОЛА.

ДЎТАБАН і К

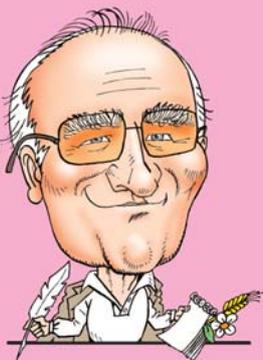

Малюнак Пятра КОЗІЧА.

Малюнак Вікенція ПУЗАНКЕВІЧА.

Шарж Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Мікола МАЛЯЎКА

Мабільны тэлефон

Вярнуўся з адпачынку,
Засумаваўшы, муж —
Даверлівы і шчыры
Мікола Капялюш.

Пытае жонка міла,
Чаму знянацку ён:
Яна ж яму купіла
Мабільны тэлефон.

Ну а ў самой Тамаркі
Гарачая краса —
Палаюць шчокі ярка,
Расплецена каса.

Глядзіць, і стол накрыты:
Каньяк, ікра, лімон.

Дастаў тады забыты
Мабільны тэлефон.

І звоніць ён, вясёлы,
Суседу — будзе рад,
Бо той яму, Міколу,
Спрыяе жыць, як брат.

Ускінуўся трывожна,
Як быццам гэта сон,
Калі пачуў з-пад ложка
Суседаў тэлефон.

Заварушыўся, бачыць,
Пад ложкам і сусед.
І выпяўз, як сабака,
Адтуль на Божы свет.

Дык вось чаму ў Тамаркі
Гарачая краса —
Палаюць шчокі ярка,
Расплецена каса!..

Стаіць зямліста-шэры
Мікола Капялюш
І сам яшчэ не верыць,
Што ён — рагаты муж.

Ад гора выпіў потым,
Суседа выгнаў вон —
І свой растрэшчыў ботам
Мабільны тэлефон.

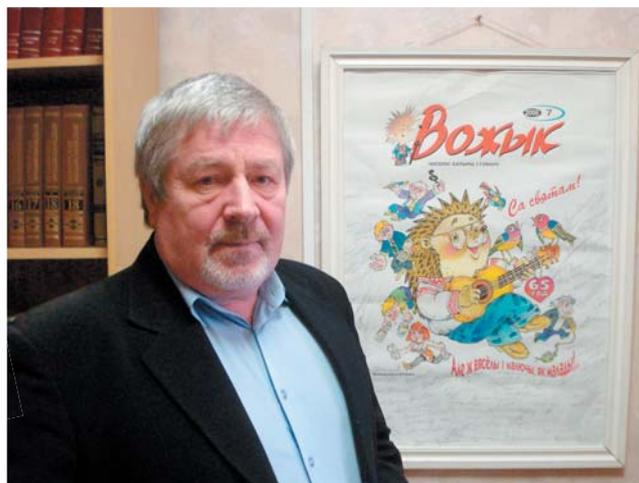
Рэдакцыя часопіса «Вожык»
шчыра віншуе сьлыннага пісьменніка,
свайго даўняга сябра і аўтара
Міколу (Мікалая Аляксандравіча)
Маляўку з 70-годдзем,
жадае яму моцнага здароўя
і творчага плёну.

Ап СЦЯРОЖНА:
РАХІНДЗЕІ!

ПРЭЗЕНТАЦЫІ І ПРЭЗЕНТЫ

Аляксей ДУДАРАЎ: «Пішу сцэнарыі фільма «Белыя росы-2»!..»

На гэту гутарку наш герой пагадзіўся адразу. Лёгка на пад'ём, праз некалькі дзён пасля запрашэння ў госці ён ужо адчыняў дзверы ў «Вожык». Таму я таксама не буду марудзіць і прадстаўляю яго нашым чытачам. Аляксей Дударай – вядомы пісьменнік, сцэнарыст, сапраўдны мэтр беларускай драматургіі.

– Аляксей Ануфрыевіч, ці памятаеце вы свой «вожыкаўскі» дэбют?

– Вядома, памятаю! У 1965 годзе ў рубрыцы «Усмешкі чытачоў» была надрукавана і мая ўсмешка. Праўда, у рэдакцыі крыху памыліліся і падпісалі яе Л. Дударай. Як потым жартавалі мае аднавяскоўцы – Лёша Дударай. Я, тагачасны дзевяцікласнік, атрымаў салідны ганарар (амаль дзевяць рублёў) і – неверагодную славу. У сваёй вёсцы. Усе хацелі паціснуць мне руку. А стрыечны брат паверыў у маю вялікую літаратурную будучыню.

**Знаеш, иногда
подумаешь-подумаешь,
едрёна-матрёна! Людей кругом,
хоть пруд пруди, а ты живёшь,
как в космосе!..**

**Балбес!
Так чего же ты не женишься,
сам себе родственников
не наделаешь?!**

– А адкуль вы даведаліся пра «Вожык»?

– Як адкуль? Пра «Вожык» ведалі ўсе! Мне здавалася, што «Вожык» быў заўсёды. Як газета «Правда». І калі ён трапіў мне ў рукі, я абавязкова яго прачытваў. Чытаў і «Крокодил». Але «Вожык» выглядаў не горш. З нашым адметным, крыху прыземленым, вясковым гумарам, без усялякага эстэцтва. Хоць і ў «Крокодила» ніякага эстэцтва не было. Ва ўсялякім выпадку, «Вожык» быў для мяне больш цёплым, больш родным.

– У часопісе заўсёды друкаваліся шаржы на вядомых пісьменнікаў, мастакоў, кампазітараў... Дарэчы, і на вашу асобу таксама. Як вы ўвогуле адносіцеся да шаржаў?

– З гумарам. Вядомы творчы чалавек толькі гумарам можа ратавацца ад зорнай хваробы. (Дзякуй богу, мяне яна абмінула.) Часта, калі ён нечага дасягае ў прафесіі, з'яўляецца пыха – і чалавек пачынае «раздзімацца». Нават калі худы-худы, як трэска. Я такое назіраў. І калі чалавек адчувае, што з ім нешта не так, калі ён здольны сам з сябе пасмяяцца, тады ён «здуюцца».

Гумар, дарэчы, з'яўляецца выдатнай тэрапіяй для творчых людзей. А калі б яшчэ не толькі творцы, але і дзяржаўныя «мужы» разумелі гумар і сатыру, не ставіліся да іх як да абразы, было б цудоўна. Падсмейваюцца, крытыкуюць – звярні на гэта ўвагу, скажы «дзякуй». Пасмейся з сатырыкам разам і – выправі сітуацыю...

– Ці не сумна вам ад сённяшняга «тэлегумару», ад «Камедзі-клуба», ад «нізавых» жартаў?

– Вельмі сумна... Гумар і сатыра павінны знаходзіцца там, дзе знаходзіцца сэрца, вочы, галава чалавека, а не, прабачце, органы з іншых месцаў. Гэта ні ў якім выпадку не адмаўляе іх неабходнасць, але паўсюдная, усеагульная фізіялогія – гэта брыдота. Можна пажартаваць і з сябра, і з роднага чалавека, і з публічнай асобы, але калі гэтыя жарты разумныя, прыстойныя, дасціпныя. Тады гэта сапраўдны гумар, сапраўдная сатыра. А пра ўсё тое, што «ніжэ пояса», я і гаварыць не хачу, нават не ведаю, як гэта назваць...

Часам гляжу на тых, хто з тэлеэкранаў пацяшае народ, і думаю: «Сябры мае! Для вашага гумару вам трэба ў кожнай кватэры пасадзіць па чалавеку, каб ён пасля вашых жартаў казытаў людзей. Толькі тады можна засмяяцца...»

– Існуе меркаванне, што творца павінен любіць чалавека. Толькі тады ён зможа стварыць сапраўды запамінальны вобраз. Ці падзяляеце вы гэтую думку?

– Абсалютна. Аб'ект гумару абавязкова трэба любіць! Высмейваецца ж нейкая рыса не канкрэтнага чалавека, а тое, што

яна ўласціва ўсім людзям без выключэння. У тым ліку і самому сатырыку. Ён смяецца і з сябе.

Памятаеце таленавітага Аркадзя Райкіна з ягоным «В греческом зале, в греческом зале...» Мы што, смяяліся з суседа? Мы смяяліся з саміх сябе! Бо наш адпачынак, на жаль, праходзіў часта не ў музеях і не ў філармоніях.

— **Аляксей Ануфрыевіч, вы аўтар сцэнарыя вядомага і любімага ў народзе фільма «Белыя росы». Якімі гумарыстычнымі матывамі кіраваліся ў працы над сцэнарыем?**

— Ды ніякімі! Ніякімі гумарыстычнымі матывамі я не кіраваўся. Я проста цёпла ўспамінаў сваіх бацькоў, сваякоў, аднавяскоўцаў... Дальбог, у нас у Клянах усе людзі былі такімі незвычайнымі. Яны ўспрымалі гэты свет своеасабліва і своеасабліва паводзілі сябе. Памятаеце Шукшына і яго «чудиков»? Калі ўпершыню прачытаў гэтыя апавяданні, то зразумеў, што мне трэба пісаць пра сваіх аднавяскоўцаў.

Напрыклад, жыў у нас у вёсцы Іван Кандыба. З ім пастаянна што-небудзь смешнае здаралася. Аднойчы маці наліла яму замест самагонкі... газы. А ён не адчуў паху (можа, катар быў

ствараць кінасцэнарыі і — здымаць. Дай божа, каб усё задуманае здзейснілася.

Па сюжэце Андрэй, старэйшы сын Хвядоса, з'ехаў з горада, купіў хутар і жыве там. І менавіта гэту зямлю аблюбавалі прадпрымальнікі, каб пабудаваць катэджны пасёлак пад назваю... «Белыя росы»! Дарэчы, пасёлкі з такімі назвамі сапраўды ёсць — пад Масквой, Новасібірскам... У першым фільме людзей высяляюць у горад, які наступае на вёску, — і праглынае яе. А ў другім — Андрэя вымушаюць зноў ехаць у горад, з якога ўцёк. Вось такі «перакрут»...

— **Не вельмі весела... Але як у жыцці: і смех, і слёзы — побач...**

— Нездарма ў Клянах нас, дзяцей, якія часам надта ж радурваліся, дарослыя папярэджвалі: «Ой, слёзка грае!» Маўляў, глядзі, пасля смеху абавязкова будуць слёзы!.. Нельга ўвесь час смяцца, нельга ўвесь час плакаць. Адзін мудрэц казаў: «Радуйся, калі табе сумна. І сумуй, калі табе радасна». Як быццам парадокс. Але які сэнс! Калі сумна сёння — заўтра будзе весела, і наадварот. Мне гэтыя словы вельмі дапамагаюць. Я часта імі карыстаюся ў жыцці.

— **З вашага дазволу імі будзем карыстацца і мы, вожыкаўцы. Дзякуй за цікавую гутарку і — добрага настрою!**

Гутарыў Аляксей НАВАРЫЧ.

ці што іншае) і — выпіў. Усю! І салам закусіў. А потым толькі разабраўся... Гэты самы Іван Кандыба вяртаўся ад кума з гасцей ды зваліўся з кладкі. (У Клянах цякла вузкая рэчка, што падзяляла вёску на дзве паловы.) «Мінуць іду — беряга німа, пяць мінут — німа беряга!» — успамінаў Іван потым з прыдыханнем. І не дзіва: замест таго, каб вылезці на бераг, ён пайшоў па рэчышчы. Праз усю вёску!..

— **Што запомнілася са здымкаў фільма?**

— Мне пашанцавала: я ўдзельнічаў у здымачным працэсе. Присутнічаў на пробах, у першы дзень здымкаў, на агучванні... Рэжысёр Ігар Дабралюбаў раіўся са мной па некаторых пытаннях. Але ўсё-ткі здымкі фільма — справа рэжысёра.

З акцэраў мне найбольш запомніўся Барыс Кузьміч Новікаў — Цімафей. Тое, што вы бачыце на экране, — не гульня. Новікаў на самай справе быў такім. Сапраўдным. Шмат чаго — і вясёлага, і сумнага — дадаваў у сцэнарыі сам...

— **Аляксей Ануфрыевіч, адкрыўце «Вожыку» сакрэт: ці будзе ўсё-ткі здымацца працяг фільма «Белыя росы»?**

— Ну, усіх сакрэтаў адкрыць не магу, але скажу дакладна: кінаапавесць «Белыя росы-2» прынята да вытворчасці. Будзем

Кадры з фільма «Белыя росы» (на мове арыгінала).

Часопіс
сатыры і гумару

ВОЖУК

	Студзень	Люты	Сакавік	Красавік	Май	Чэрвень
Пн.	2 9 16 23 ³⁰	6 13 20 27	5 12 19 26	2 9 16 23 ³⁰	7 14 21 28	4 11 18 25
Аўт.	3 10 17 24 ³¹	7 14 21 28	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26
Ср.	4 11 18 25	1 8 15 22 29	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27
Чц.	5 12 19 26	2 9 16 23	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28
Пт.	6 13 20 27	3 10 17 24	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29
Сб.	7 14 21 28	4 11 18 25	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30
Нядз.	1 8 15 22 29	5 12 19 26	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24
	Ліпень	Жнівень	Верасень	Кастрычнік	Лістапад	Снежань
Пн.	2 9 16 23 ³⁰	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
Аўт.	3 10 17 24 ³¹	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
Ср.	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26
Чц.	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27
Пт.	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
Сб.	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
Нядз.	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30

індывідуальны — 74844,

ведамасны — 748442,

НАШЫ ІНДЭКСЫ:

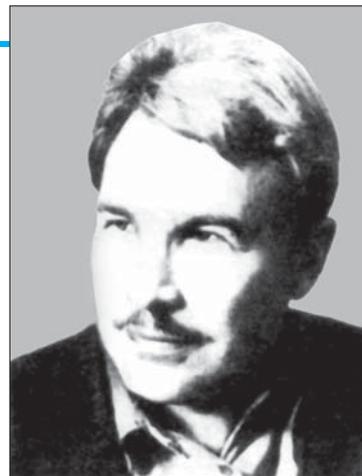
індывідуальны льготны
(для жыхароў сельскай мясцовасці:
райцэнтра і населеныя пункты раёнаў) — **01380;**

ведамасны льготны
(для ўстаноў Міністэрства культуры, Міністэрства
адукацыі) — **01381.**

Сярод літаратараў, творчы лёс якіх звязаны з «Вожыкам», Пятро СУШКО (1937 – 1996) вылучаецца адметнасцю свайго сатырычнага пісьма. Пра гэта яскрава сведчаць ягоныя байкі і мініяцюры, вершаваныя фельетоны і гумарыстычныя вершы, пародыі і эпиграмы, сабраныя ў зборніках «Ганарлівы сучок» (1975), «Восці напаятоў» (1978), «Парнаская кузня» (1981). П. Сушко першы ў беларускай літаратуры напісаў вянок парадыйных санетаў «Паэтычнае веча» (пад псеўданімам Цімох Дзераза, 1983) і вянок гумарыстычных актаў «Роздум ля Парнаса» (пад псеўданімам Кірша Рымар, 1983).

Нарадзіўся Пятро Сушко ў вёсцы Сушкі на Міёршчыне. На радзіме, у міёрскай райгазеце, надрукаваў у 1954 годзе і свае першыя гумарыстычныя вершы. А сапраўдным гумарыстам стаў у «Вожыку», працуючы рэдактарам у аддзеле літаратуры (1973–1980). Прыроднае адчуванне смешнага і камічнага грунтавалася на багатым жыццёвым ды творчым вопыце: да «Вожыка» Пётр Паўлавіч папрацаваў выхавацелем у дзіцячым доме, адслужыў у арміі, скончыў філфак, быў карэспандэнтам і літсупрацоўнікам у раённай і абласной, рэспубліканскіх газетах.

Сваім вострым пяром пісьменнік задаваў перцу грубіянам і хамам, чынадралам рознага маштабу, двурушнікам і іншым тыпам, што

перашкаджалі (і перашкаджаюць!) жыццё простым працаўнікам. Ягоныя творы і сёння гучаць па-сучаснаму, нібы толькі напісаныя.

Пятро СУШКО

Падкаваны конь

Каня на ўсе чатыры падкавалі
І воз яму такі напакавалі,
Што не пацягнеш, хоць парві гужы,
А падкаваны, значыцца – бяжы.

Бацька сыну гаварыў

Бацька сыну гаварыў:
– Ты б, сыночак, не курыў,
Бо тытунь – усё ж атрута,
Ад яго адны пакуты...
І задышка з ім,
І спазмы,
Ракі розныя
Ды язвы...
...Дай, саколік, прыкурыць:
У мяне ўжо не гарыць.

Двурушная хваля

Уцёс лісліва цалавала,
Сваім кумірам
называла,
Паклоны
раз за разам
біла...
Пакуль,
нарэшце,
не падмыла.

Пераносчык

Начальства кулакамі
хай трасе,
Ён перад ім –
пакорлівым маўчальнікам.
Усе знявагі
ён перанясе
На падначаленых.

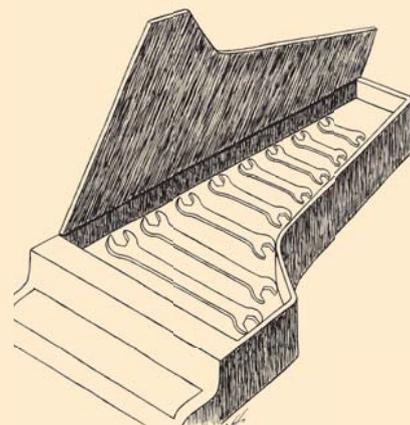
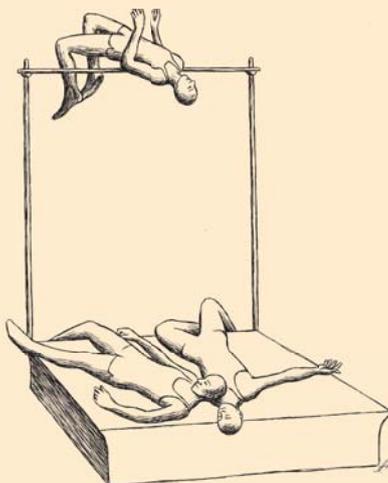
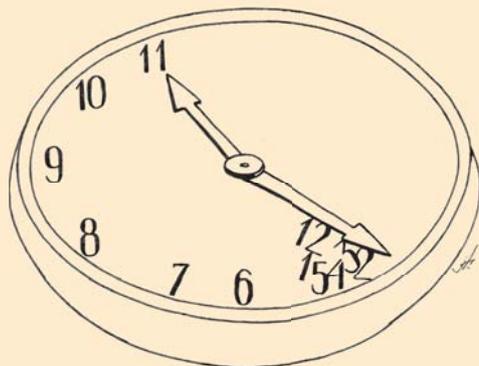

Гамонка з рамонкам ...Перад размеркаваннем на работу

Хутка нас размяркуюць.
Рамоначак, у якую
Пашлюць працаваць мяне вобласць?
Ці дрэнна будзе,
Ці добра?
Вось набяруся я гора дзе,
Калі не пакінуць у горадзе.
Лепш на востраў святой Марыі,
Чым на перыферыю!

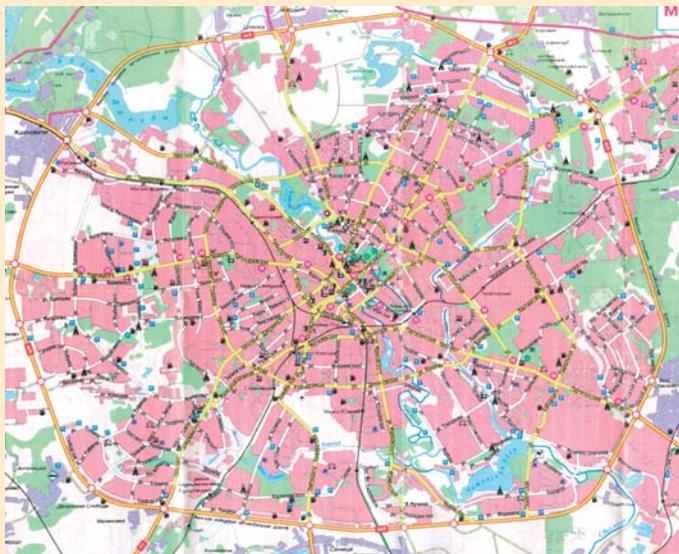
Міні-рэцэнзія

Па-першае,
Пісана вершамі,
Па-другое,
Выданне недарагое,
Па-трэцяе,
Добра перааплецена,
Па-чацвёртае,
Сон агортвае.

Гумарыстычныя далягляды.

Мінск

ПІСЬМЕННІКІ

Сяргей ДЗЯРГАЙ, Валянцін ЗУБ, Мікола ВАДАНОСАЎ, Янка МАЎР, Уладзімір МАЦВЕЕНКА.

МАСТАКІ

Анатоль ВОЛКАЎ, Сяргей ВОЛКАЎ, Павел ГАРАДЦОЎ, Аркадзь ГУРСКІ, Віктар ДУБОВІК, Віталь ДУДАРЭНКА, Данііл КАЛАДЗІНСКІ, Аляксандр КАРШАКЕВІЧ, Юрый МІХАЙЛАЎ, Алег ПАПОЎ, Юрый РЫЖЫКАЎ, Юрый ТЫЛІНДУС, Віктар ХАТКОЎСКІ, Валянцін ЦІХАНОВІЧ, Аскольд ЧУРКІН, Леанард ЧУРКО, Вадзім ШВЯЦОЎ.

ПІСЬМЕННІКІ

Пісьменнікаў і мастакоў «з гумарам», якія нарадзіліся ў сталіцы нашай рэспублікі, няшмат. Значна больш тых слынных гумарыстаў, чые шляхі скрыжаваліся ў Мінску. Раскажам пра ўсіх.

Сяргей ДЗЯРГАЙ (1907 — 1980) — мінчанін. Друкавацца пачаў яшчэ да вайны. Лёс будучага паэта складваўся не так удала, як у іншых яго аднагодкаў. У юнацтве цяжка хварэў, а потым двойчы быў незаконна рэпрэсаваны. У гады вайны ўдзельнічаў у партызанскім руху. Стала пачаў працаваць

у літаратуры толькі пасля вайны, калі вярнуўся ў родны Мінск.

Аўтар многіх паэтычных зборнікаў. Доўгі час Сяргей Сцяпанавіч працаваў у «Вожыку», быў загадчыкам аддзела, адказным сакратаром рэдакцыі. Сваю схільнасць да гумару і сатыры сцвердзіў у кнігамі «Цешча» (1959) і «Салата з дзядоўніку» (1967), што выйшлі ў серыі «Бібліятэка «Вожыка».

У сям'і рабочага ў Мінску нарадзіўся **Валянцін ЗУБ** (1915 — 1980), аповесцю якога «Таямнічы надпіс» зачытваліся пасляваенныя дзеці. Валянцін Андрэевіч таксама з вожыкаўцаў — ледзь не тры дзясяткі

гадоў адпрацаваў у часопісе. Пісаў п'есы, якія ставіліся на сцэне многіх тэатраў, і заўсёды сябраваў з гумарам. У «Бібліятэцы «Вожыка» выйшлі яго кнігі аднаактовак і сцэнак «Нарада ў ЗАГС» (1972), «Не спяшайцеся караць» (1975). Друкаваўся і пад псеўданімам Апанас Стрэмка. Выдаў кнігі гумару «Сапернікі» (1958) і «Чорны кот» (1973).

З Мінска паходзіць **Мікола (Мікалай Міхайлавіч) ВАДАНОСАЎ** (1923 — 2006). Бацька пісьменніка быў ваеннаслужачым, служыў на савецка-польскай граніцы, загінуў пры затрыманні кантрабандыстаў,

Малюнак Алега ПАПОВА.

Малюнак Міколы ПІРГЕЛЯ.

калі сыну споўніўся толькі год. Пасля смерці бацькі ягона маці пераехала ў вёску Котава на Барысаўшчыне. Там, на яе радзіме, і прайшло дзяцінства будучага пісьменніка. Да вайны М. Вада-носаў вучыўся ў тэхнікуме сувязі, а калі пачалася вайна, яго накіравалі радыстам у варожы тыл. У вайну быў тройчы паранены.

Пачынаў з вершаў, а потым перайшоў на прозу. Не забываў пры гэтым і пра гумар. У «Бібліятэцы «Вожыка» выдаў зборнікі гумарыстычных апавяданняў «Прынцыповы аратар» (1966), «Сам сябе падвёў» (1973), «Левыя ногі» (1983).

Янка МАЎР (Іван Міхайлавіч Фёдараў) (1883 — 1971) хоць нарадзіўся ў горадзе Лібава (Латвія), але жыў у Мінску. Да гэтага ён у 1903 годзе здаў экстрэнам экзамен і атрымаў званне настаўніка пачатковай школы. Працаваў памочнікам настаўніка ў вёсцы Быгча на Барысаўшчыне. У 1906 годзе ўдзельнічаў у нелегальным з'ездзе рэвалюцыйна настроеных настаўнікаў у вёсцы Мікалаеўшчына. Разам з Я. Коласам і іншымі актыўнымі ўдзельнікамі быў ададзены пад суд, пазбаўлены права выкладаць у школе і ўзяты пад нагляд паліцыі. Толькі ў 1911 годзе ўдалося ўладкавацца выкладчыкам географіі і гісторыі ў Мінскую прыватную гандлёвую школу. Пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі працаваў у школе, у Рэспубліканскім саюзе работнікаў асветы, у Наркомаце асветы БССР, у Беларускім дзяржаўным выдавецтве. З 1930 года быў на творчай працы.

Я. Маўр — адзін з пачынальнікаў беларускай дзіцячай літаратуры. Але і гумару ён таксама не цураўся. У 1923 годзе ў газеце «Савецкая Беларусь» і ленинградскім часопісе «Бегемот» друкаваў свае фельетоны.

Мінчанін **Уладзімір МАЦВЕЕНКА** (1928) па прафесіі медык, на што мае адпаведны дыплом. Дыплом сатырыка і гумарыста яму ніхто не выдаваў, але, пачынаючы з 1973 года, Уладзімір Іванавіч плённа супрацоўнічае з часопісам «Вожык» і іншымі выданнямі і «лечыць» сваімі творами — байкамі, гумарэскамі, мініяцюрамі, эпіграмамі — чытачоў. Медыцынскія прыёмы лячэння хвароб у яго вельмі ўдала спалучаюцца са сродкамі сатыры і гумару — трапным словам, метафарай, гіпербалай, сарказмам, народным гумарам, удалым параўнаннем.

У. Мацвеенка — вядомы дзіцячы пісьменнік. Лаўрэат літаратурных прэмій імя Янкі Маўра і імя Васіля Віткі. Мае не толькі шмат дзіцячых кніг, але таксама і зборнікаў гумару. Першая кніга паэта ў «Бібліятэцы «Вожыка» мела назву «Лекі без аптэкі» (1987). Пазней выйшлі кнігі для дзяцей «Загаданачка» (1993), «Азбука ў загадках» (1992), «Сорак скорагаворак» (1998).

Анатоль Валянцінавіч ВОЛКАЎ нарадзіўся ў 1908 годзе ў горадзе Пенза (Расія), але жыццё сваё звязаў з Беларуссю. Знакаміты графік і жывапісец, вядомы больш за ўсё сваімі ілюстрацыямі да кніг беларускіх і расійскіх пісьменнікаў і карыкатурамі. У яго, акрамя Богама дадзенага таленту, — славетная віцебская мастацкая школа (у 1925—30 гг. вучыўся ў Віцебскім мастацкім тэхнікуме) ды вучоба ў бацькі, слыннага мастака Валянціна Віктаравіча.

У 1944—45 гг. Анатоль Валянцінавіч працаваў у вядомай газеце-плакаце «Раздавім фашысцкую гадзіну», а пазней — аж да самай смерці, 1985 года, — у часопісе «Вожык». Спачатку маляваў сатырычныя, знішчальныя для ворага, карыкатуры, а потым пазнавальныя (цяпер з мірнага жыцця) карыкатурныя персанажы выкрывалі прыстасаванцаў ужо новага, стваральнага часу. Кампазіцыя ягоных карыкатур заўсёды нечаканая, у іх шмат выразных графічных знаходак, камічных дэталей, дасціпнага гумару. Дзякуючы А. Волкаву, фарміравалася мастацкае аблічча папулярнага ў рэспубліцы часопіса.

Сын Анатоля Валянцінавіча **Сяргей ВОЛКАЎ** нарадзіўся ў Мінску ў 1942 годзе. Скончыў Мінскае мастацкае вучылішча імя А. К. Глебава (1962), Беларускі дзяржаўны тэатральна-мастацкі інстытут (1970). З 1973 года — член Беларускага саюза мастакоў.

Малюнак Алега КАРПОВІЧА.

Малюнак Алега ПАПОВА.

Творчы дэбют у «Вожыку» адбыўся ў 1960 годзе. Вядомы мастак, заслужаны дзеяч мастацтваў БССР. Працуе ў кніжнай і станковай графіцы ў тэхніках акварэлі, малюнка, літаграфіі, шаўкаграфіі. Сяргей Анатольевіч — аўтар больш чым ста плакатаў, серыі сяброўскіх шаржаў, шматлікіх карыкатур, аформіў больш як трыста кніг у выдавецтвах Беларусі і Расіі. Яго работы знаходзяцца ў Нацыянальным мастацкім музеі Рэспублікі Беларусь, Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва і інш.

Мінчанін **Павел ГАРАДЦОЎ (Шычко)** нарадзіўся ў 1979 годзе. Атрымаў грунтоўную мастацкую адукацыю: спачатку скончыў Мінскую мастацкую школу № 1, потым — Мінскае мастацкае вучылішча імя А. К. Глебава і Беларускаю акадэмію мастацтваў (аддзяленне станковага жывапісу). З 2003 года працаваў мастацкім рэдактарам часопіса «Вожык». Цяпер Павел Уладзіміравіч — вядучы мастацкі рэдактар выдавецтва «Пачатковая школа».

П. Гарадцоў — малады, таленавіты мастак-карыкатурыст, які стварае яркія і запамінальныя вобразы, адгукаецца на шырокі спектр тэм, удзельнічае ў рэспубліканскіх і міжнародных выстаўках карыкатуры.

Хоць **Аркадзь ГУРСКІ** (1954) і нарадзіўся ў Расіі ў горадзе Шыманаўск Амурскай вобласці, але лічыцца адным з самых арыгінальных беларускіх мастакоў-карыкатурыстаў. Калі хлопчы-

ку споўнілася сем гадоў, сям'я Гурскага пераехала ў Мінск. Тут Аркадзь скончыў школу, а пазней — аўтатрактарны факультэт Беларускага політэхнічнага інстытута замест мастацкага вучылішча (школьнікам займаўся ў кружку лінагравюры, але па патрабаванні бацькі, начальніка чыгуначнай станцыі «Мінск-Усходні», які вылучаўся строгаасцю і практычнасцю, выбраў «рэальны кавалак хлеба»), вучыўся ў аспірантуры Беларускага інстытута механізацыі сельскай гаспадаркі. Працаваў затым інжынерам-канструктарам на Мінскім трактарным заводзе. Але канструктарскія будні не стрымалі жаданне маладца. Неўзабаве Аркадзь Мікалаевіч пакінуў заводскія сцены і пайшоў на «вольны хлеб».

Малюнкі А. Гурскага друкаваліся ў сатырычных выданнях блізкага і далёкага замежжа, беларускай і расійскай перыёдыцы. Удзельнік рэспубліканскіх, а таксама міжнародных выстаў карыкатуры ў Аўстрыі, Балгарыі, Італіі, Польшы, Расіі, Турцыі, Украіне, Японіі.

Мінчанін **Віктар ДУБОВІК** (1957) заўсёды адчуваў цягу да лесу. Яму падабаліся дрэвы, а таксама вырабы з іх, і найбольш — алоўкі. Таму Віктар спачатку скончыў Мінскую мастацкую школу № 1, а затым — лесаінжынерны факультэт Беларускага тэхналагічнага інстытута імя С. М. Кірава. Удала спалучыў ён свае прыхільнасці і на пачатку працоўнай дзейнасці — уладкаваўся мастаком-афарміцелем на фабрыцы мяккай мэблі. Але

затым усё ж перамог аловак: Віктар Мікалаевіч працаваў мастаком у газеце «Чырвоная змена», галоўным мастаком у выдавецтве «Гетман». Цяпер В. Дубовік — камерцыйны дырэктар выдавецтва «Росчерк».

Пачаў друкаваць карыкатуры ў «Вожыку» з 1986 года. Выдатны тэміст, арыгінальны графік. Валодае інтэлігентнай, тонкай і мяккай штрыхавой тэхнікай малюнка. Тэмы карыкатур у асноўным філасофскай і сацыяльнай накіраванасці.

Віталь ДУДАРЭНКА нарадзіўся ў Мінску ў 1965 годзе. Яшчэ школьнікам марыў стаць мастаком. Займаўся ў выяўленчай студыі пры ДOME культуры трактарнага завода, рабіў малюнкі да кніг. Скончыў Мінскае мастацкае вучылішча імя А. К. Глебава, Беларускаю акадэмію мастацтваў.

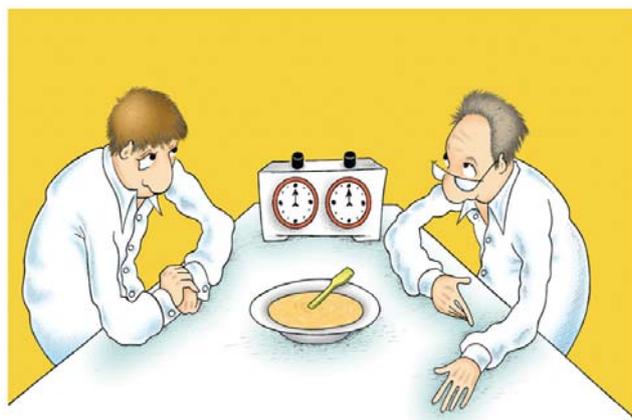
В. Дударэнка плённа займаецца кніжнай графікай. Стварыў ілюстрацыі да больш як 120 кніг. Удзельнік рэспубліканскіх выставак кніжнай ілюстрацыі «Мастак і кніга» (мае два дыпломы), міжнародных выставак і конкурсаў мастакоў-ілюстратараў кнігі ў розных краінах свету.

З «Вожыкам» сябрае больш чым 20 гадоў. Сатырычную графіку В. Дударэнка адрозніваюць дакладная кампазіцыя, увага да дэталей, мяккая, акварэльная заліўка фону. Віталь Васільевіч знаходзіцца ў пошуку мастацкіх прыёмаў і магчымасцей сатырычна-гумарыстычнай графікі, таму стыль яго работ заўсёды адметны.

Працяг у наступным нумары.

Малюнак Міколы ПРГЕЛЯ.

Малюнак Аляксандра ШМІДТА.

СЛОВА ПРА СЯБРА

ЯГО ЗОРКА НЕ ЗГАРЭЛА

— Пайшоў з жыцця Правасуд. Няма Валодзі...

Тэлефонная размова з былым вожыкаўцам, мастаком Анатолем Гармазой у той хмуры снежаньскі дзень вялася нядоўга. Балючая вестка. Што тут казаць. Не дапаможаш, не вернеш...

А ўспаміны тут як тут. І з тых соцень, тысяч імгненняў вожыкаўскага жыцця выплывае, вымалёўваецца вось што. «Мець справу з літаратурнымі матэрыяламі — работа тонкая і далікатная, а з крытычнымі — яшчэ і небяспечная», — Уладзімір Рыгоравіч заўсёды быў шчыры. Яго сябра, таленавіты і разважлівы Яраслаў Пархута завяршаў: «Не аддзел фельетонаў, а гарачы цэх! Быў і ёсць...»

У «Вожык» Правасуд прыйшоў у 1967-м. І амаль палова жыцця Уладзіміра Рыгоравіча, прыроджанага гумарыста і сатырыка, была звязана з гэтым выданнем. Нядаўна, калі ўжо новае стагоддзе набірала разгон, сённяшні «Вожык» разгаварыў вядомага гумарыста. Безумоўна, успаміны, думкі, разважанні... А таксама — трывога за сённяшні стан сатыры і гумару. І ўсё ж Уладзімір Правасуд быў вялікім аптымістам. У тым жа апошнім інтэрв'ю «Вожыку» ён казаў: «А беларусы як смяліся,

так і смяюцца...» Ну, сапраўды, якое ж гэта жыццё без усмешкі, добрага настрою?

Вось яшчэ адно імгненне... Калі ў 1976 годзе пабачыла свет кніга У. Правасуда «Соль і перац», нехта з нас пахваліў аўтара. Маўляў, якая ўдалая, трапная назва! Ён у адказ: «А як жа. Хлеб сатырыка — соль і перац. Такі ўжо ў нас лёс». Дарэчы, Уладзімір Рыгоравіч не меў псеўданіма. Калі той-сёй цікавіўся: «Чаму?», ён з гумарком адказваў: «Навешта? Такое цудоўнае прозвішча... У маёй роднай вёсцы Подгаць, што на Гомельшчыне, многія хацелі і раілі, каб я суддзёй стаў ці пракурорам».

Многім урэзаўся ў памяць яго гучны, басавіты голас, сакавіты смех. Пачуеш бадзёрныя, шчырыя словы — і адчуваеш, як цяплее на сэрцы. І забываеш пра свае нягоды, усміхаешся... Неверагодна шчыры, добразычлівы быў чалавек — адкрытая насцеж душа.

«Правасуд не пешчаны жыццём» — так названа прадмова да выдадзенага ў 2008 годзе трохтомнага збору твораў. Байкі, гумарыстычна-сатырычныя вершы, пародыі, эпіграмы, пераклады, нарысы... Ён вельмі чакіў гэтай падзеі. І, дзякуй богу, дачакаўся, патрымаў у руках свой важкі літаратурны набытак. Біяграфія Уладзіміра Рыгоравіча (а пра жыў ён 77 гадоў) багатая на падзеі, аднак ён не любіў, каб яго асобе ўдзялялася шмат увагі.

Як і былыя калегі па «гарачы цэху», я таксама маю кнігі Уладзіміра Правасуда з подпісам, дзе ёсць словы: «На добры ўспамін». Скажу за сябе і за іншых: «Памятаем і будзем памятаць...»

Праводзячы чалавека ў апошні шлях, іншым разам кажуць: «Згарэла яго зорка...» Мы не згодны. Даўным-даўно даказана: святло ад яе ў вечнай дарозе. Няхай ад добрых зорак-людзей яго працягвае ляццець да нас.

Васіль НАЙДЗІН.

Рэдакцыя часопіса «Вожык» глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю пісьменніка, былога супрацоўніка часопіса Уладзіміра Рыгоравіча ПРАВОСУДА і выказвае шчырае спачуванне яго родным і блізкім.

Малюнак Аляксандра ШМІДТА.

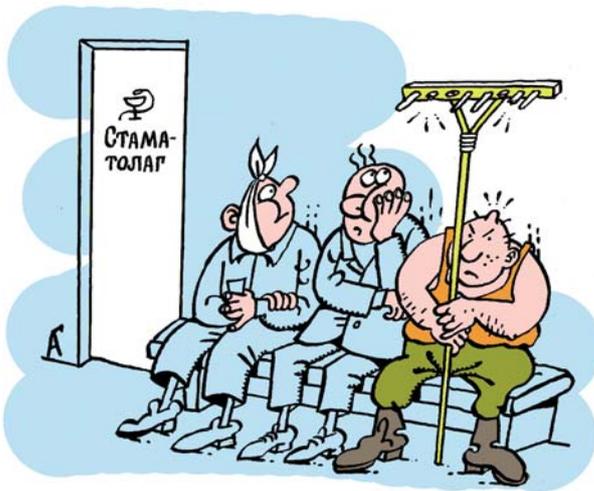
Малюнак Андрэя СКРЫННІКА.

Малюнак Алега ПАПОВА.

Малюнак Уладзіміра ЧУГЛАЗАВА.

Малюнак Анатоля ГАРМАЗЫ.

Малюнак Аляксандра ШМІДТА.

У літаратурных колах, ці, як яшчэ часам кажуць, «у свеце парнаскім», найпершай спадручнай зброяй творцы была эпіграма: кароткая, вострая і дужа трапная маларадкоўка. І кожная з іх, нават самая лаканічная, двухрадковая, мела сваю перадагісторыю. Не ведаючы яе, цяжка адчуць трапнасць таго самага «стрэлу».

Таму жанр гэты амаль заўсёды патрабуе пэўнага каментару. Тое, што нараджаецца раптоўна, часам стыхійна, і зразумелае вузкаму колу людзей, не заўсёды даходзіць «да вуха» масавага чытача. Маларадкоўе само па сабе можа і састарэць, самавыкрасліцца з часу, а даходлівы каментар здольны вярнуць яго да жыцця і праз стагоддзе.

Казімір КАМЕЙША

Эпіграмы Кандрата Крапівы

Славуты Кандрат Крапіва ў сваёй творчасці лічыўся «майстрам на ўсе жанры». Не грэбаваў ён той жа эпіграмай. Многія сцвярджаюць, што тут яму не было роўных. Сучаснікі Крапівы захапляліся ягонымі хлесткімі досціпамі-жартамі на Якуба Коласа, Змітрака Бядулю, Міхася Лынькова... Такую гумарыстычную «увагу» да сябе, як кажуць, трэба было нечым ды заслужыць.

На Аркадзя Куляшова

Аркадзь Куляшоў у літаратуры працаваў непаспешліва, грунтоўна. Творчасць ён ніколі не супрацьпастаўляў і жыццёвым уцехам. Ці не з гэтай прычыны быў заўважаны вядомым са-тырыкам.

*Раз Аркаша Куляшоў
Да Парнаса падышоў:
Эх, высока штосьці,
Лепш згуляць у косці!*

'Маецца на ўвазе даміно.

На Міхася Лынькова

У час, калі Саюзам пісьменнікаў кіраваў Міхась Лынькоў, быў наладжаны выезд творчых брыгад у калгасы рэспублікі. Пасля вандроўкі пісьменнікі сабраліся на сход, каб абмеркаваць вынікі паездкі. Са справаздачай выступіў Міхась Ціханавіч. І так захапіўся, зацягнуў яе, што прысутныя зашумелі, зашумукаліся. Надта спадабаліся пісьменніцкаму старшыні калгас-ня свінафермы. Не сцярэў і К. Крапіва, які сядзеў у зале. Тут жа чыркнуў на аркушыку паперы некалькі радкоў і перадаў і прэзідыум. Вось іх змест:

*Ратуйцеся, хто можа, братцы:
Лынькоў засеў на свінаматы!*

А гэтыя радкі Пімен Панчанка назваў «пісьменніцкім фальклорам». Ад імя ўсіх сваіх сяброў Кандрат Кандратавіч напісаў іх у дзень вяселля Міхася Лынькова з Софіяй Захараўнай (Зосяй).

*Цябе вітае гурт сяброў!
Жаніся, в'юнаш, будзь здароў!
І не дрыжы прад брачным ложам,
Не бойся цяжасцяў: паможам.*

Іосіф РОГАЛЬ

СКАРГА ЛЯНІВАГА КАТА

Тоўсты кот лянівы
Дужа многа спаў,
Для мышэй гуллівых
Ён пацехай стаў.

Ды сцярпець як гэта
Ганьбу — кот не знаў,
І па інтэрнэту
Скаргу разаслаў:

«Я хацеў спрасоння
Есці, ды дарма:
Скок на падаконнік,
А яды — няма!

Там стаяла міска
Стравы для мяне,
Толькі зжэрлі «Віскас»
Мышы на акне!

Хто б злавіў хвастатых
І пакалаціў?
Я за гэта б надта
Добра заплаціў!»

Старшы на ўвесь хутар
Мурзік у той час
Сеў за свой камп'ютар
І набраў адказ:

«Хоць ты кот харошы,
Ды ляжыш, як куль!
Лепш прызнайся: грошы
У цябе адкуль?»

Іосіф Міхайлавіч жыве ў Маскве, але ён — наш зямляк, беларус, ураджэнец вёскі з «ласкавай» назвай Ласіцк у Пінскім раёне. Пасля школы і службы ў пагранічным войску з адзнакай скончыў юрыдычны факультэт знакамітага Маскоўскага ўніверсітэта імя Ламаносава. Потым абараніў дысертацыю кандыдата юрыдычных навук, працаваў дацэнтам на юрфаку роднага ўніверсітэта, займаў адказныя пасады

раг твораў, добра вядомых і любімых у Беларусі. Напрыклад, «Беларусачка», «Брэсцкая слава», «Мацярынскі наказ» і іншыя, якія гучаць па радыё і на тэлебачанні, на розных конкурсах і фестывалях (у тым ліку на «Славянскім базары»).

Дарэчы, нярэдка ў іх удзельнічае і сам аўтар — як паважаны і кампетэнтны член журы. За плённую творчую працу І. Рогаль атрымаў ня мала розных узнагарод, у тым ліку

НА РАДЗІМУ СЭРЦА КЛІЧА

ў Міністэрстве юстыцыі СССР, затым — у федэральных службах Расіі.

Нягледзячы на свае салідныя дзяржаўныя пасады, званні, Іосіфа Міхайлавіча пастаянна цягнула да творчасці. Спачатку літаратурнай. Любімай тэмай ягонай паэзіі назаўсёды стала любоў да роднай Беларусі, прыгажосць палескага краю, душэўнае багацце і шчодрасць нашых людзей.

Калі на яго вершы кампазітары пачалі ствараць песні, паэт падумаў: «А чаму б не паспрабаваць самому і верш напісаць, і музыку да яго?» Як аказалася, у І. Рогалю не толькі паэтычныя, а і кампазітарскія здольнасці ёсць! Сярод песень, напісаных нашым земляком, ёсць шэ-

і ад дзяржорганаў Беларусі, Саюзнай дзяржавы. Ён член Саюза пісьменнікаў Беларусі і Саюзнай дзяржавы, узначалвае вядомы творчы цэнтр «Ліра».

Іосіф Міхайлавіч шмат паездзіў па свеце, але цяпер найчасцей наведвае Беларусь. Тут яго радзіма, у нас ён паспяхова рэалізуе шэраг творчых праектаў, у тым ліку і з «Вожыкам».

Мы прапануем увазе нашых юных чытачоў два вершы, якія асветлены аўтарскай усмешкай і цёплым «дзіцячым» гумарам. Іосіфам

Міхайлавічам напісана 7 кніжак для дзяцей на дзвюх братніх мовах, выдана і запісана шмат песень, у тым ліку жартоўных, таму новыя сустрэчы — наперадзе!

ДЗЕ ШТО ЎЗЯЦЬ?

Шмат аб чым я мару,
Мала пальцаў рук:
Ролікаў мне б пару,
Скутэр, ноутбук...

Толькі як даць рады,
Дзе, адкуль што ўзяць?
Тут рашыў параду
Мне дзядуля даць:

«Загадай жаданне,
Як кладзешся спаць,

А назаўтра ўранні
Не лянуйся ўстаць!

Час, нібыта грошы,
Берагчы старайся,
Думай аб харошым,
Працы не цурайся.

І тады ўсе мары,
Хай іх будзе мора,
Як дзівосы-чары
Здзейсняцца, і скоры!»

– Васілёк, чаму ў цябе такія брудныя рукі? – дзівіцца маці.
– Бо я толькі што мыў імі твар!..

– Чаму ты позна прыходзіш са школы? – цікавіцца маці ў сына.
– Ліфт вінаваты.
– Дрэнна працуе?

Зімовая

парачка

Казка

Жыў на свеце Мароз-халасцяк. Усё адзін ды адзін. Сумна. Але аднойчы сустрэў Завіруху і аслупянеў ад здзіўлення: такога характава ніколі не бачыў! Ды толькі Завіруха не лыкам шыта, ведае сабе цану... Усё ж спадабаліся яны адно аднаму, захацелі быць разам. Пажаніліся, пачалі маёмасць нажываць. Купілі кватэру ў Лапландыі (Холаду потым здалі),

– Не, добра. Але ж там напісана, што толькі для чатырох чалавек. Таму чакаю сабе спадарожнікаў...

Тэлефонны званок:
– Твой бацька ўжо зрабіў заданне па матэматыцы?
– Не яшчэ.
– І мой таксама не. Гультаі...

Даслала Ганна ЧАРНУШЭВІЧ,
Слуцкі раён, в. Замосце.

катэдж на Паўночным полюсе, сані апошняй мадэлі...

Мароз – мастак і свавольнік. Засумуе – давай людзей за насы ды за рукі шчыпаць, дзівоснымі ўзорамі вокны ў хатах размалёўваць. А Завірусе не спіцца – замятае дарожкі снегам і ў комінах вые.

Потым сядуць Мароз з Завірухай у свае сані (на дызельным паліве, з аўтаматычнай каробкай перадач) і паедуць катацца. Толькі снег разлятаецца!

А вясна прыйдзе – адпачываюць. Мароз спіць. Завіруха ж па буцках модных ходзіць, салоны прыгажосці наведвае, а ў салярый – ні нагой, бо Мароз ружовашкокі любіць.

Набяруцца сіл на ўсю зіму. А як толькі прыцісне Холад, яны тут як тут. Гэта парачка – Мароз і Завіруха – заўсёды разам, бо жыць адзін без аднаго не могуць. А Зіма – без іх...

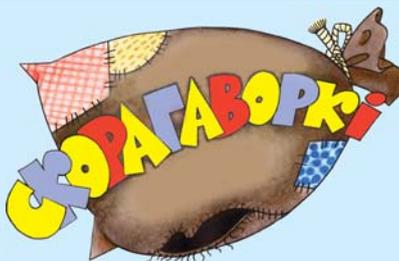
Юлія МАРЦІНОВІЧ,
студэнтка Мінскага дзяржаўнага педагогічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка.

* * *

Сарока вірліва стракоча,
Сказаць штосьці слухнае хоча.

* * *

Раніцою золкай
Цецярук з цяцёркай
Прывялі ў дзіцячы сад
Чатырох цецеранят.

Міхась ПАЗНЯКОЎ

Маланка пагрозна
па хмарах скакала,
Хмары пілоу крывой пілавала.

Сачыніў

ВОЖЫК
часопіс сатыры і гумару

Комікс-закалка

Малюнкi Аляксандра КАРШАКЕВІЧА, тэма Таццяны ДЗЕМІДОВІЧ.

Прыгажуня

Раней і сёння

Раней дзяўчаты вусны націралі бураком, Лічылася звычайнай справай.

А сёння ў вуснах дышаль з тытунём Чамусьці звычайнай лічыцца забавай.

Раней зацяжарыць дзяўчына, Дык вёска ходырам хадзіла. А сёння выпіць ёсць прычына, Калі дзяўчына нарадзіла!

Лявонцій ШЧЭРБАЧ,
г. Мінск.

Лятун

Бываюць людзі – летуны,
Заўсёды носяцца яны,
Шукаюць цёпленькага месца,
Дзе на дурніцу смачна есца.

У маслапраме быў лятун,
От, блытаўся, курьў тытунь,
Затое еў смятаны ўволю...
Дырэктар трутня ўзяў і зволіў.

Пайшоў у слесары лятун,
Памацаў пальцамі шатун,
І, ўбачыўшы, што рукі ў брудзе,
Сказаў, што тут рабіць не будзе.

«Хай, – кажа, – дурні круцяць гайкі,
А я пайду туды, дзе яйкі,

Магніцік

Гісторыка

Злуецца на мяне суседка. Без дай прычыны. Вось паслухайце.

У мяне ў спальні каля ложка тумбачка стаіць. У ёй дзверцы зламаліся. Магніцікам былі прымацаваны. Я такі магніцік купіла. Але ж хто яго прымацаваў? Муж у мяне ёсць, ды ён увесь час на рабоце.

Звярнулася да суседа. Харошы такі, Сашка, заўжды мяне выручае. Паабяцаў зайсці.

Гляджу, ідуць аднойчы Сашка з Веркаю (Верка – гэта жонка яго) па вуліцы. Спыніла іх, запрасіла.

Зайшлі ў хату. А тут якраз тэлевізар быў уключаны і серыял нейкі ішоў. Там

Дзе каўбаса, таранка з півам –
Вось гэта будзе справядліва».

Уладкаваўся пры вакзале:
Там піва ў бочках прадавалі.
І доўга б, мусіць, гандляваў,
Калі б вады не даліваў...

Уладзіўся на гэты раз
Вартаўніком у наш калгас.
Ды, увайшоўшы хутка ў раж,
«Налева» стаў спляўляць фураж.

Яго лавілі, ушчувалі
І неаднойчы штрафавалі.
Цярпелі ўсё, але да часу –
Нарэшце выгналі з калгаса...

Цяпер ён зноў шукае месца,
Дзе не працуецца, а есца,
І блытаецца па раёну,
Як пералётная варона.

Алесь БАНДЗЮК,
г. Жыткавічы.

Хто?

Хто прымушае чалавека
Наведвацца ў бібліятэку?
Кагосьці – Блок, кагосьці – Бунін,
Кагосьці – Пушкін ці Дзюма.
Ну, а кагосьці прыгажуня
Бібліятэкарша сама.

Мікола КАРАЛЁЎ,
г. Гродна.

такое каханне паказвалі, што Сашка аж прыпыніўся. А мне ж карціць тумбачку адрамантаваць. Я і кажу: «Ты, Верка, калі хочаш, глядзі, а мы з Сашкам у спальню пойдзем». Як ухапіла Верка дзяркак ды мне па плячах: «Ах ты распусніца! Я табе пакажу, як чужога мужа ў спальню цягнуць!» Я крычу: «Верка, не трэба мне твой муж! Ён мне толькі магніцік паставіць!» А яна яшчэ больш вар'яцее: «Хай табе твой муж магніцік ставіць!» І пацягнула Сашку на вуліцу.

З той пары Верка са мной не вітаецца. І тумбачка не зачыняецца...

Ала ДЗІКАЯ,
Дзяржынскі раён,
в. Узрэчка.

Міранізмы

Мужык у хаце

Сяброўка
Раіла Агаце:
— Павінен быць
Мужык у хаце!..
— Так, мужыка б
Някэпска мець!..
Вось толькі мужа
Дзе падзець?!.

Прыгажосць уратуе свет

А праўда
Ў гэтых словах ёсць —
Аддам належнае
Красе:
Свет уратуе
Прыгажосць,
Але ўратуюцца
Не ўсе!..

Не чужая

— Любая,
Не лайся без прычын,
Што хаджу я
Да чужых жанчын.
У суседкі быў я,
Дарагая.
А суседка — наша,
Не чужая!

Без задавальнення

Казаў Мікола
Васілю:
— Без усялякага
Сумнення,
Гарэлку
Вельмі не люблю:
Хоць п'ю —
Ды без задавальнення!..

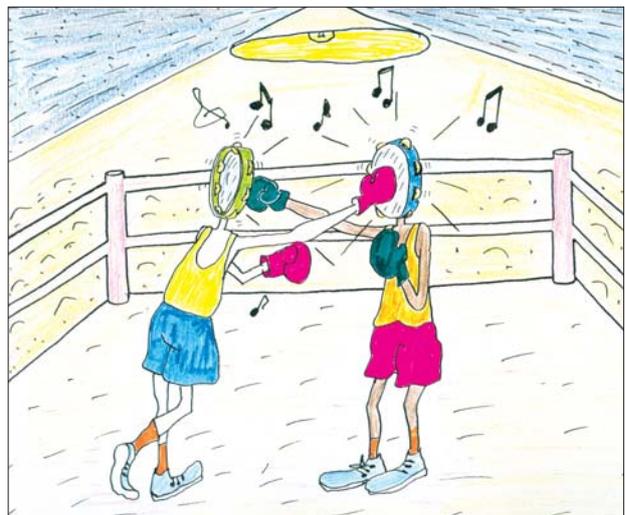
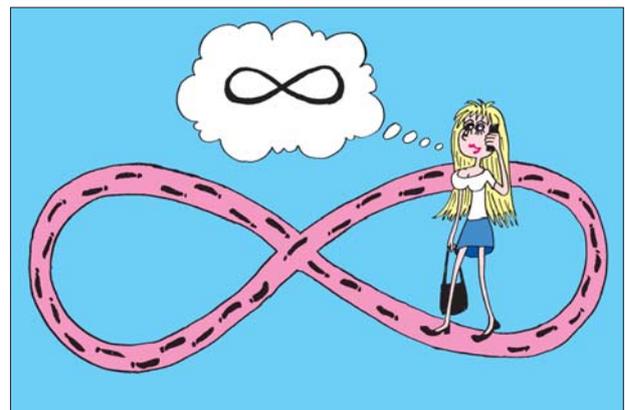
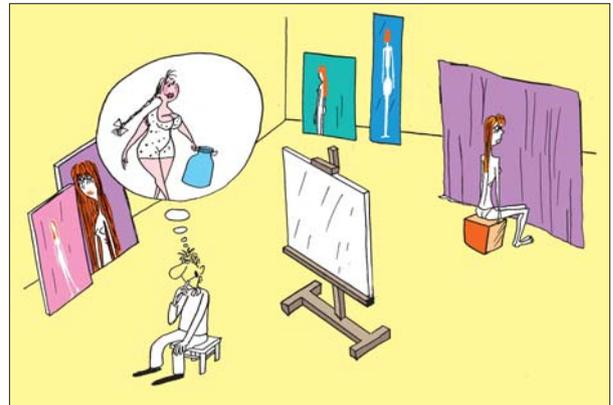
Не мяне...

— Пабачыш, —
Злева чуў і справа, —
Цябе, ныйнакш,
Чакае слава!..
— Пабачыў —
Стала сумна мне:
Яна чакала
Не мяне!..

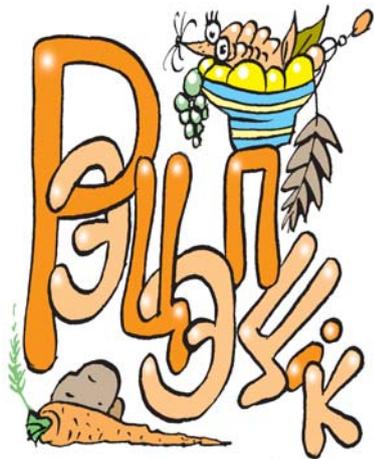
Прызнанне

Вы майце, дзяўчаты,
На ўвазе,
Як жыць мне нялёгка
Даводзіцца:
Даўно я не быў
У экстазе —
Забыву ўжо,
Дзе ён знаходзіцца...

Малюнкi Аляксандра ПЯТРОВА.

Таццяна ДЗЕМІДОВІЧ

— Як справы, Наста? Як настрой перад святам? — пацікавілася па тэлефоне ў сяброўкі Вера.

— Ды ніяк... Вось сяджу зараз на кухні, гляджу на чысцюткія каструлі ды галаву ламаю: што прыгатаваць на свята? — паскардзілася Наста. — Салата «Аліўе» надакучыла, рысам з крабавымі палачкамі гасцей таксама не здзівіш...

— А я ўчора глядзела перадачу «Нам так не есці» з Аленай Чабурэкавай і запісала вельмі добры рэцэпцік! — пахвалілася Вера. — Хочаш, і табе прадэманструю?

— Ну, малайчына, Верка! — узрадавалася Наста і пабегла шукаць паперку і аловак...

— Запісвай! — падала каманду Вера. — Бяром 250 грамаў сушанага папаратніку і кіпяцім яго ў каньяку...

— Пачакай, — спыніла сяброўку Наста. — Дзе гэта можна зімой узяць папаратнік? І ён жа, напэўна, горкі і нясмачны. Ды і каньяк шкада. Я збіралася пляшачку на стол паставіць...

— Такой бяды! — адказала Вера. — Папаратнік можна кропам замяніць, а каньяк так выпіць. У прыкуску да салаты. Запісвай далей... Дабавуем

у гэту масу (у нас пакуль — проста кроп) авакада і манга.

— Авакада дараго-о-о-е, — працягнула Наста. — А манга я наогул ніколі не бачыла...

— Ну і што? — здзівілася Вера. — Я таксама авакада не буду ў гэтую салату крышыць. І сапраўды дорага. Мянем яго на бульбу. А манга на смак як звычайная леташняя морква. Я каштавала — ведаю...

— Запісаю: бульба і морква, — кажа Наста і водзіць алоўкам па паперцы.

— Далей. Варым адно страусавае яйка. Але я буду браць звычайныя курныя, — уносіць карэктывы па ходзе чытання Вера. — Потым дабавуем каперсы...

— А што гэта такое?

— А хто яго ведае! Па-мойму, нешта сярэдняе паміж салёным агурком і зялёным гарошкам...

— Зразумела, — адказвае Наста. — Агуркі і гарошак.

— Адварваем мяса каракаціцы...

— Цьфу! Брыдота якая! — абуралася Наста. — А можна замест яе варанай каўбаскі дабавіць?

— Можна! — пагаджаецца Вера і радасна дадае: — А цяпер — фінальны акорд! Запраўляем салату кунжутавым алеем і прыправай «Тыбідыбі». Але паколькі знайсці іх няпроста, бяром звычайны мянэз!

— Дык што гэта атрымліваецца? — здзівілася Наста. — Зноў салата «Аліўе»?!

Вера задумалася і здзіўлена вымавіла:

— Сапраўды «Аліўе»!

Сяброўкі прыціхлі, задумаліся над такой гастронамічнай задачкай...

— А ведаеш, Вера, — адгукнулася Наста, — можа, і някеспка будзе... Адзін стары рэцэпт лепш за новыя два!

— І праўда! — пагадзілася Вера. — «Аліўе» дык «Аліўе»! Не будзем парушаць святочных традыцый...

г. Брэст.

Дарагія сябры! Сёння мы называем пераможцаў конкурсу на лепшыя гумарыстычныя подпісы да фота, якое было змешчана ў трэцім нумары «Вожыка» за мінулы год.

Самым дасціпным і вясёлым рэдакцыя прызнала подпіс **Анатоля ГАРАЧОВА** з в. Доўнары Іўеўскага раёна: «Як быў ты на вяселлі сватам, не грэх і тварам у салату. Але яшчэ не бачыў свет, каб гэтак жа — і ў «Кіці-кэт»! Аўтар заняў **1-е месца** і атрымаў падпіску на «Вожык» на тры месяцы (студзень, люты, сакавік 2012 года).

2-е месца (і падпіску на «Вожык» на два месяцы — студзень, люты 2012 года) заняла **Лёля БАГДАНОВІЧ** з г. Барысава: «Ну, і што гэта за ежа?! «Кіці-кэт» зусім не свежы... І навошта гэтак шмат? Коцік я — не парася!» А **3-е месца** (і падпіска на «Вожык» на адзін месяц — студзень 2012 года) дасталося мінчаніну **Міколу НАВАРЫЧУ**: «Перабраў з сябрамі віскі... Вынік? Сплю цяпер у місцы!»

Гаспадар «вясёлай» камеры, мастак-карыкатурыст **Андрэй СКРЫННІК** з г. Віцебска атрымаў сваю, спецыяльную прэмію: падпіску на «Вожык» на на тры месяцы (студзень, люты, сакавік 2012 года).

Віншваем пераможцаў! А таксама змяшчаем новае фота і чакаем гумарыстычных подпісаў.

«Вожык» — грамадска-палітычны, літаратурна-мастацкі часопіс

№ 1 (1480), 2012 год.

Выдаецца з ліпеня 1941 года. Часопіс «Вожык» зарэгістраваны ў Міністэрстве інфармацыі РБ. Рэгістрацыйны № 520.

Заснавальнікі — Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, РВУ «Літаратура і Мастацтва».

Галоўны рэдактар
Юлія Францаўна ЗАРЭЦКАЯ.

Рэдакцыйная калегія:

Анатоль АКУШЭВІЧ, Сяргей ВОЛКАЎ,
Навум ГАЛЫПЯРОВІЧ, Мікола ПРГЕЛЬ,

Тамара ДАНИЛЮК, Валянціна ДУБРОВА,
Юлія ЗАРЭЦКАЯ, Казімір КАМЕЙША, Алег
КАРПОВІЧ, Уладзімір МАТУСЕВІЧ, Міхась
ПАЗНЯКОЎ, Павел САКОВІЧ, Уладзімір
САЛАМАХА, Васіль ТКАЧОЎ.

Рэдакцыя:
Павел САКОВІЧ (аддзел літаратуры), Алякс
НАВАРЫЧ (аддзел фельетонаў і пісьмаў),
Аляксандр КАРШАКЕВІЧ (мастацкі аддзел).

Рэдактар стылістычны Марыя ГЛЕВІЧ.
Камп'ютарная вёрстка
Алена МАКАРЭНКА.

Юрыдычны адрас:
220005, Мінск,
проспект Незалежнасці, 39.

Адрас рэдакцыі:
220005, Мінск,
проспект Незалежнасці, 39.
E-mail: a.vojik@yandex.ru

Тэлефоны:
галоўнага рэдактара, аддзела літаратуры, мастацкага аддзела — 284-84-52, бугалтэрыі — 284-66-72, факс — 284-84-61.

Рукпісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца. Перадрукоўваючы матэрыял, трэба абавязкова спасылкацца на «Вожык». Разглядаюцца рукапісы, надрукаваныя на машыны або набраныя на камп'ютары. Аўтары публікацый нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы, не падзяляючы пазіцыю і думку аўтараў.

Падпісана да друку 07.01.2012
Фармат 60x84 1/8.
Афсетны друк.
Папера афсетная.
Ум. друк. арк. 2,79.
Ул.-выд. арк. 3,93.
Тыраж 1942 экз.
Зак. 88.

Кошт нумара ў розніцу 12 200 руб.

РУП «Выдавецтва
«Беларускі Дом друку». 220013,
Мінск, проспект
Незалежнасці, 79. ЛП № 02330/0494-
179 ад 3.04.2009.